

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Mfv.X.10.251/2019/12.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró

Dr. Tánczos Rita bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Bodnár és Társa Ügyvédi Iroda

cím2

ügyintéző: Dr. Bodnár Zoltán ügyvéd

I. rendű alperes: alperes1

cím3

II. rendű alperes: alperes2

cím4

III. rendű alperes: alperes3

cím5

Az alperesek képviselője: Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály

cím4

ügyintéző: személy1 beosztott bíró

A per tárgya: pályázati ügyben hozott OBHE határozat hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Győri Törvényszék 2.Mf.20.745/2018/7/II.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 31.M.837/2017/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 2.Mf.20.745/2018/7/II. számú végzését hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét személyenként 10.000,- (tízezer) Ft-ban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 70.000,- (hetvenezer) Ft-ban állapítja meg, amelynek viseléséről a másodfokú bíróság dönt.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperest a Köztársasági Elnök a KE számú határozatával 2004. december 1-től 2007. november 30-ig terjedő időtartamra, majd a KE számú határozatával 2007. december 1-től határozatlan időtartamra bírónak nevezte ki. A felperes a III. rendű alperessel állt bírói szolgálati jogviszonyban, 2013. szeptember 1-től 2019. augusztus 31-ig a munkáltató elnökének kinevezése alapján a ... Bíróság csoportvezető bírói feladatait látta el. A II. rendű alperes a ...szám OBHE számú határozatával a felperest 2016. október 1-től 2016. november 30-ig terjedő időtartamra, az eredeti beosztásából eredő ítélkezési tevékenysége megtartása nélkül a ... Ítéltáblára kirendelte.

[2] A II. rendű alperes a OBHE számú határozatával a ... Ítéltáblán egy ítélőtáblai bírói (Büntető Kollégium 68. számú) álláshely betöltésére pályázatot írt ki. Az I. rendű alperes bírói tanácsa a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 14. § (1) bekezdése alapján felállított pályázati rangsorban a felperest az I. rendű alperes személyi állományába történő áthelyezésre terjesztette fel a alperes1 elnökének.

[3] A II. rendű alperes a OBHE számú határozatával – az I. rendű alperes elnökének kezdeményezésére – a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja alapján a pályázatot eredménytelenné nyilvánította. Határozatának indokolása szerint a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést érintő változások igazgatási szempontból indokolatlanná tették az álláshely betöltését. A döntésről az I. rendű alperes elnöke a Bjt. 21. § (2) bekezdése alapján 2017. május 24-én a határozat szám/20-I. számú átiratával tájékoztatta a felperest.

[4] A II. rendű alperes a OBHE számú határozatával a ... Ítéltáblán egy újabb ítélőtáblai bírói (Büntető Kollégium 83. számú) álláshely betöltésére írt ki pályázatot, amelyen a felperes a ... Ítéltábla bírói tanácsa szavazása alapján ismételten az első helyen végzett.

[5] A OBHE számú határozatával a II. rendű alperes a alperes1 Büntető Kollégium 68. számú álláshelyének betöltésére ismételten pályázatot írt ki, amely pályázatot a OBHE számú határozatával - 2017. október 15-től a alperes3-ról a ... Ítéltáblára bírói munkakörbe történő áthelyezéssel - elbírált.

[6] A II. rendű alperes az OBHE számú határozatával a ... Ítéltáblán egy újabb ítélőtáblai bírói (Büntető Kollégium 73. számú) álláshely betöltésére írt ki pályázatot.

[7] A II. rendű alperes a alperes1 Büntető Kollégium 83. számú álláshelyre kiírt pályázatot az OBHE számú határozatával – az ítélőtábla elnökének kezdeményezésére – a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja alapján eredménytelenné nyilvánította. A döntésről az I. rendű alperes elnöke 2017. szeptember 13-án kelt átiratával tájékoztatta a felperest.

[8] A II. rendű alperes a 83-as számú álláshelyre kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánítását követő naptól ugyanazon álláshelyre az OBHE számú határozatával a ...

Ítéltábla bíróját 2017. szeptember 15-től 2018. február 28-ig terjedő időtartamra ítélkezési tevékenység végzésére az I. rendű alpereshez kirendelte, majd a OBHE számú határozatával a kirendelést 2018. augusztus 31-ig meghosszabbította.

A felperes keresete és az alperesek ellenkérelme

[9] A felperes a módosított keresetében a II. rendű alperes OBHE számú és OBHE számú határozatai semmisségének megállapításával és azok hatályon kívül helyezésével elsődlegesen a ... Ítéltáblára, a még nyitott 83-as számú bírói álláshelyre történő áthelyezését, másodlagosan az I. és II. rendű alperesek kötelezését kérte arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül a OBHE számú határozattal és a OBHE számú határozattal kiírt ítéltáblai álláshely pályázatokat érdemben bírálják el és az ehhez szükséges intézkedéseket tegyék meg. A III. rendű alperest mindezek tülésére kérte kötelezni.

[10] Álláspontja szerint az II. rendű alperes elnökének a pályázat eredménytelenségéről rendelkező határozatában a jogszabály szövegét szó szerint idéző indokolás nem felelt meg az MK 95. számú állásfoglalásában előírt követelményeknek és a Bjt. korábban hatályos 20.§ (1) bekezdés alaptörvény-ellenességét megállapító, az Alkotmánybíróság 13/2013.(VI.17.) AB határozata 82. pontjában foglaltaknak. A II. rendű alperes eljárása – melynek során a sikeres pályázatait eredménytelenné nyilvánította - megsértette a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6-7. §-aiban foglalt általános magatartási követelményeket és az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében biztosított közhivatal viseléséhez való jogát. Érvelése szerint a II. rendű alperest a Bjt. 21. §-a az eredményes pályázat elleni peren kívüli, de bíróság előtti jogorvoslati eljárás során egyfajta speciális jogképességgel ruházta fel, amely jogképességgel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 77. § (2) bekezdése alapján is rendelkezik.

[11] Az I. alperes a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja, a II. rendű alperes a Pp. 130. § (1) bekezdés e) pontja – a perbeli jogképesség hiánya - alapján a per megszüntetését kérte. Álláspontjuk szerint az II. rendű alperes elnökének egyes személyzeti határozataival szemben van helye jogorvoslatnak, de pert a perbeli jogképességgel rendelkező munkáltató bírósággal szemben kell megindítani.

[12] A III. rendű alperessel szemben a kereset elutasítását kérték, hivatkozva arra, hogy vele szemben jogszabály alapján érvényesíthető igénye a felperesnek nem volt.

[13] Az alperesek a kereset érdemében előadták, hogy a Bszi. 77/A.§ (2) bekezdése értelmében a felperes által támadott II. rendű alperes elnökének határozatával szemben nem lehet jogvitát kezdeményezni, figyelemmel arra, hogy a pályázat eredménytelenné nyilvánítása nem tartozik az II. rendű alperes elnökének személyzeti kérdésekkel kapcsolatos, a Bszi. 76.§ (5) bekezdésében taxatíven felsorolt feladatkörébe. További érvelésük szerint a felperes keresete csak valamennyi pályázó perben állása esetén lenne érdemben elbírálható.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[14] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 31.M.837/2017/23. számú ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes OBHE számú határozata és az OBHE számú határozata jogszabályellenes. Ezt meghaladóan a felperes keresetét a II. rendű alperessel szemben elutasította. Az I. és III. rendű alperessel szemben a felperes keresetét elutasította.

[15] Ítéletének indoklásában a Pp. 140.§ (1) bekezdése alapján elsődlegesen az I. és a II. rendű alperesek permegszüntetés iránti kérelmeit vizsgálta. Megállapította, hogy az I. rendű alperessel szemben a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja nem alkalmazható, mert azon anyagi jogszabályok, amelyek nem kifejezetten a perindítás körében adnak eligazítást, nem vonhatóak ebbe a körbe. Álláspontja szerint a II. rendű alperes jogképességét Magyarország Alaptörvénye záró- és vegyes rendelkezéseinek 14. pontja, a Bszi. 65. § és 86. §-a, valamint a 13/2013. (VI.17.) AB határozat (a továbbiakban: AB határozat) értelmezése is alátámasztja. Minthogy a Bszi. 77/A. § (2) bekezdése az II. rendű alperes elnökének személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében nevesíti a bírói álláspályázatok kiírását és eredményes pályázat esetén a bíró áthelyezéséről szóló döntés meghozatalát, így a peres eljárásban az II. rendű alperes elnöke alperesi pozícióban megjelölhető, melyet az AB határozat 44. bekezdése alátámaszt.

[16] Megállapította, hogy a felperesnek a Bjt. 21.§-án, tehát eltérő jogalapon előterjesztett keresetét a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság végzésével közigazgatási perben idézés kibocsátása nélkül elutasította, ezért az alperesek permegszüntetés iránti kérelme ezen okból is megalapozatlan volt.

[17] Az elsőfokú bíróság a keresetet érdemben vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az I. és III. rendű alperessel szemben a felperes igényérvényesítési jogosultsága (kereshetőségi joga) nem állt fenn, mivel a keresetben érvényesített igény - az II. rendű alperes elnökének a pályázat eredménytelenségét megállapító határozatai jogellenességének megállapítása - a Bjt. 17.-18.§-ai alapján az II. rendű alperes elnökének jogkörébe tartoznak, így az I. és III. rendű alpereseknek ezzel kapcsolatos intézkedési kötelezettségük nemhogy nincsen, de nem is lehet.

[18] Álláspontja szerint azzal, hogy a jogalkotó a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos döntések között nevesíti az álláspályázatok kiírását, a Bjt. 17.§-a az II. rendű alperes elnökének jogkörébe utalja a pályázat elbírálását, a Bjt. 18.§-a szerint pedig a hatáskörébe tartozik a pályázat eredménytelenné nyilvánítása is. A perben támadott határozatok a felperes szolgálati viszonyát érintő személyzeti határozatok voltak, ezért azokkal szemben a Bjt. 145.§ (1) bekezdése alapján a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhatott.

[19] Érvelése szerint a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pontjának bd) alpontja szerinti rendelkezés megismétlése nem lehet elegendő a pályázat eredménytelenné nyilvánításának megindokolásához, amelyet az AB határozat 46. és 48., valamint 84. pontjai is

alátámasztanak. A jogbiztonság alkotmányos elvéből következően az érintettnek, a perbeli esetben felperesnek joga lett volna az őt érintő döntés eredménytelenné nyilvánításának ténybeli és jogi indokai megismerésére. Az II. rendű alperes elnökének a keresettel támadott határozatait kimerítően, az érintett jogorvoslathoz való jogára is figyelemmel szükséges lett volna megindokolni.

[20] A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint a II. rendű alperesnek a ... Ítéletében kiírt perbeli bírói pályázatokat eredménytelenné nyilvánító eljárása ugyan formálisan jogszerű volt, ugyanakkor e jogát rendeltetésszerűen, az Mt. 7. § (1) bekezdésébe ütközően gyakorolta. Mindezt alátámasztotta, hogy a II. rendű alperes a 68-as számú álláshelyet eredménytelenné nyilvánító határozatát megelőző három nappal egy másik, a 83-as számú álláshelyre írt ki pályázatot, majd az eredménytelenné nyilvánítását követő egy hónapon belül ugyanarra a 68. számú bírói álláshelyre kiírta az újabb pályázatot, mely pályázatot a alperesről a ... Ítéletében bírói munkakörbe történő áthelyezéssel elbírálta. Ezt követően egy másik, a 73. számú álláshelyre írt ki pályázatot és határozatával a 83-as számú álláshelyre kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánítását követő naptól ugyanazon álláshelyre a ... Ítéletében bíráját rendelte ki. Megállapította, hogy mindkét pályázat eredménytelenné nyilvánításának időpontjában volt olyan betöltetlen álláshely, melyre pályázat került kiírásra és amely pályázatokon a felperes a bírói tanács által rangsorolt első helyen végzett. Rögzítette, hogy a Bjt. a bírói álláshelyre kiírt pályázat elbírálásának jogát osztott jogkörben ruházta az II. rendű alperes elnökére, más bírói testületekre és a bíróságok elnökeire. Az alkotmányos elv érvényesülése ugyanakkor csak abban az esetben biztosított, ha a Bjt.-ben rögzített pályáztatási rendszer tényleges funkcióját betölti és az nem üresíthető ki. E körben lényeges, hogy az II. rendű alperes elnöke a Bjt.-ben biztosított mérlegelési - nevezetesen a pályázatot eredménytelenné nyilvánító - jogkörét ne gyakorolhassa szubjektív, önkényes, ellenőrizhetetlen módon. Ennek érvényesülését biztosítja a határozatok kimerítő indokolása, amiből az érintett pályázó visszajelzést kap arról, hogy az érvényesen benyújtott, és akár magas pontszámot is elért pályázata ellenére miért lett mégis eredménytelen az eljárás. Álláspontja szerint e követelményeknek a keresettel támadott határozatok nem felelnek meg, ezért azok jogellenesek.

[21] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor elfogadta az alperesek azon hivatkozását, hogy a felperes alappal nem kérheti a ... Ítéletében történő áthelyezését, illetőleg az ehhez szükséges intézkedések megtételét figyelemmel arra, hogy ehhez valamennyi pályázónak perben kellene állnia, minthogy a bíróság ilyen irányú döntése mindannyiuk helyzetére kihatna.

[22] A peres felek fellebbezése alapján eljáró Győri Törvényszék a 2.Mf.20.745/2018/7-II. számú végzésével a pert megszüntette, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte.

[23] A törvényszék elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a peresített határozatok esetében nyitott-e a bírói út, a II. rendű alperes határozatai bíróság előtt megtámadhatóak-e, avagy annak kizártsága esetén a per megszüntetésének van helye. Álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből – amely mindenki számára biztosítja a jogorvoslati jogosultságot – következően a bírósághoz fordulás joga törvényi szinten korlátozható, amit az elsőfokú bíróság által is hivatkozott 13/2013. (VI.17.) AB határozat 45. pontja is alátámaszt annak megállapításával, hogy „az II. rendű alperes elnökének azon igazgatási határozatai

tekintetében, amelyek konkrét címzettek személyes érintettségét nem vetik fel, külön jogorvoslati lehetőséget nem tartalmaz a törvény”. A másodfokú bíróság következtetése alapján ezért az II. rendű alperes elnökének határozatai általánosságban nem támadhatóak meg, azaz valamennyi határozat ellen nem biztosított a bírói út.

[24] A bíró számára a bírói szolgálati viszonyából eredő igény érvényesítése érdekében a Bjt. 145. § és 146. §-ai tartalmazzák a jogorvoslati lehetőséget. A bíró a szolgálati bíróság hatáskörébe nem tartozó szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében kezdeményezhet szolgálati jogvitát a közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt, amelyek az ún. klasszikus munkajogi jogvitáknak minősülnek. Ezen túlmenően azonban csak korlátozott mértékben biztosított a bírói jogorvoslat.

[25] A törvényszék megállapította, hogy a felperes a Bszi. 77/A. § (2) bekezdésére alapította igényérvényesítését, mely rendelkezés szerint a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörben hozott határozatok támadhatóak meg, mely határozatokat a 76. § (5) bekezdése taxatív tartalmazza. A bíróság előtti igényérvényesítéshez a személyzeti határozatokon túl az is szükséges, hogy a bíró szolgálati viszonyát a határozat érintse. A törvényszék álláspontja szerint, amennyiben a támadott határozat nem szerepel a Bszi. 76. § (5) bekezdésének felsorolásában, fel sem merülhet a bírói út és így annak vizsgálata sem, hogy a bíró szolgálati viszonyát érintette-e a határozat.

[26] A személyzeti kérdéseket tartalmazó Bszi. 76. § (5) bekezdés a) pontja, amely szerint az II. rendű alperes elnöke kiírja a bírói álláspályázatokat, továbbá a g) pontja, amely szerint dönt a bíró áthelyezéséről, nem értelmezhetőek akként, hogy ezekbe beleértendő lenne a pályázat eredménytelenné nyilvánítása, azt a törvényalkotó nem kívánta támadhatóvá tenni. A felsorolás taxatív, az nem bővíthető, a bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége a szabályozás pótlására, bővítésére. A felhívott AB határozat is azt támasztja alá, hogy a bíró szolgálati viszonyával kapcsolatban a bírói út lehetősége csak korlátozottan áll fenn és az nem főszabálynak tekinthető, hanem kivételnek. Mindezek alapján a törvényszék álláspontja szerint bírói út hiányában a Pp. 130. § (1) bekezdése f) pontja alapján a per megszüntetésének volt helye.

[27] A törvényszék alaptalannak találta az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, mely szerint a II. rendű alperes önálló jogképességgel rendelkezik. Ezt álláspontja szerint sem az Alaptörvény, sem a Bszi., sem a Bjt. rendelkezései nem támasztják alá, továbbá a munkajogi perekre vonatkozó szabályok között sem található olyan speciális rendelkezés, amely ezt lehetővé tenné. A Bjt. 21. §-a ad perlési lehetőséget a II. rendű alperessel szemben, amikor az eredményes pályázat kapcsán szabályozza a kifogás intézményét, csak itt nevesíti a jogszabály az II. rendű alperes elnökét, akit a nemperes eljárásban kérelmezettként kell megjelölni. A törvényszék ugyanakkor egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy amennyiben a bíró a Bszi. 76. § (5) bekezdésében felsorolt, s ezen belül olyan határozatot támad, amely a szolgálati viszonyát érinti, a közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt az II. rendű alperes elnökét alperesként kell és lehet megjelölni. Az II. rendű alperes elnökének határozatai kapcsán nem klasszikus szolgálati jogvitáról van szó, hanem a bíróságok igazgatását ellátó személy döntésének vitatásáról, ezért a jogalkotó szándékával ellentétes lenne, ha a döntés kapcsán az igényt érvényesítőnek a munkáltatóját kellene perelnie. Álláspontja szerint a Bszi. 77/A. § (2) bekezdésén alapuló igényérvényesítés esete analógiával megfeleltethető a Bjt. 21. §-ában foglalt eljárási szabályoknak, amely szerint a

nemperes eljárásban az II. rendű alperes elnökét kell kérelmezettként megjelölni. A Bszi. 77/A. § nem ad eljárási szabályt, azonban ez nem vezethet arra az eredményre, hogy a határozatot hozó személyén kívüli munkáltatót kell adott esetben alperesként perelni. Jelen perben az alperes olyan határozatot támadott, amelynek kapcsán nem adott a bírói út, ezért a II. rendű alperesnek sem lehet perbeli jogképessége, a II. rendű alperes kapcsán a Pp. § a) pontja alapján felmerült a 130. § (1) bekezdés e) pont alkalmazásának szükségessége is. Miután azonban jelen perbeli kérdésben a törvényszék álláspontja szerint nem vehető igénybe bírói út, a Pp. § a) pontja (130. § (1) bekezdés f) pontja) alkalmazásának lett volna helye, melyre figyelemmel a törvényszék a pert mindhárom alperes vonatkozásában megszüntette.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

[28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezésének megváltoztatását és a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet részleges, valamennyi alperessel szembeni hatályon kívül helyezését és e körben az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára történő utasítását kérte.

[29] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy az ügy jellege szerint nem tartozik bírói útra. E körben helytelenül értelmezte a Bszi. 77/A. § (2) bekezdésében foglaltakat, illetve a Bszi. 76.§ (5) bekezdését, különösen annak a) és g) pontját, ezért döntése a Bszi. 2.§ (2) bekezdésében foglalt kötelezettség megsértése miatt jogszabálysértő. A vonatkozó jogszabályhelyek helyes logikai és rendszertani értelmezése szerint a bírói álláspályázat, annak komplexitását tekintve olyan személyzeti intézkedést tartalmazó határozatnak minősül, amely ellen jogorvoslatnak van helye. A Bszi. 76. § (5) bekezdésének a) és g) pontja ugyanis nem csak pozitív tartalmat hordoznak, hanem magukba foglalják azt az esetkört is, amikor a törvény által megkívánt áthelyezés, illetőleg annak hiánya az áthelyező döntés jogellenes megtagadásában és /vagy a pályázat jogellenes visszavonásában nyilvánul meg.

[30] Előadta, hogy a kereset előterjesztésével egy időben a per II. rendű alperese ellen „közigazgatási jellegű keresetet” is előterjesztett, amely ügyben a Kúria Kpkf.II.38.140/2018/2. számú végzésével döntött. A végzés indokolásában a Kúria – többek között - megállapította, hogy a II. rendű alperes döntésének meghozatala „személyzeti kérdéssel kapcsolatos feladat” ellátásának eredménye (8. bekezdés); az adott bírói álláspályázat áthelyezés helyetti „eredménytelenné nyilvánítása közvetlenül a bíró szolgálati jogviszonyára ható cselekvés, mely személyzeti kérdésnek minősül” (16. bekezdés); amely ellen – szolgálati jogvita hiányában – a bíró a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat (20. bekezdés); e döntés ellen a közigazgatási út nem biztosított (19. bekezdés); az alperes ilyenén tevékenysége ugyanis munkajogi jellegű (25. bekezdés).

[31] A felperes álláspontja szerint a jelen perben támadott jogerős végzés nem egyértelműen foglalt állást a II. rendű alperes jogképességét illetően, így a Bszi. 13.§ (1) bekezdésébe és a Pp. 221.§ (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő. Rögzítette, hogy az II. rendű alperes elnökének perbeli önálló jogképességét egyetlen jogszabály sem rögzíti, ugyanakkor azt is megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytálló értelmezése szerint a

perben az II. rendű alperes elnökét kell és lehet alperesként megjelölni. Az ellentétes álláspontok közül az utóbbi áll összhangban a Kúria Kpkf.II.38.140/2018/2. számú végzésében foglalt jogértelmezéssel.

[32] A fentiek alapján a jogértelmezés egységesnek tűnik abban a kérdésben, hogy személyügyi kérdésekben hozott II. rendű alperes elnöki határozatok megtámadásakor a munkaügyi pert a II. rendű alperes ellen kell megindítani, ugyanakkor a keresetét az I. és III. rendű alperesek tekintetében is fenntartotta, mivel a támadott határozatok hatályon kívül helyezése iránti igénye mindhárom alperessel szembeni egységes petitum, csupán a következmény igények különbözőek. Az I.-II. rendű alperest a pályázat elbírálásában történő aktív közreműködésre kéri kötelezni, a II. rendű alperest arra, hogy a pályázatot érdemben bírálja el, az I. rendű alperest pedig arra is, hogy tegye meg az ehhez szükséges intézkedéseket. Ugyanakkor a III. rendű alperest e következmények tűrésére kérte kötelezni.

[33] Az ügy érdemére vonatkozóan egyetértett az elsőfokú bíróság jogellenességet megállapító rendelkezésével. A II. rendű alperes a közhivatalhoz fűződő jogának érvényesítését jogsértő módon megakadályozta, ezért az joggal való visszaélésnek minősül.

[34] Álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott az Emberi Jogok Európa Bírósága Gudmundur Andri Ástráðsson kérelmező Izland elleni 26374/18. számú ügyére.

[35] Az érvelése szerint az áthelyezés lehetősége a 83. számú álláshely tekintetében változatlanul fennáll, mert az I. rendű alperes elnöke 2018. szeptember 28-án olyan személyt nevezett ki az álláshelyre, aki a alperesl már kinevezett bírāja volt, ezért kinevezése önálló státusz betöltést nem igényelt. Ezt követően a 83-as számú álláshelyre vonatkozóan újabb pályázati kiírás már nem jelent meg. Mindezek alapján a felperes azt kérte, hogy a jogerős végzés hatályon kívül helyezésével az ügy érdemi vizsgálat útján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva teljesítse a felülvizsgálati kérelemmel is érvényesíteni kívánt kereseti kérelmét.

[36] A felperes a határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelme kiegészítésében a másodfokú végzés jogellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére alapítottnak is állította. A törvényszék végzésében megállapított indokolás szerint a személyek jogát vagy jogos érdekét érintő aktusokkal szemben közvetlenül az Alaptörvényből fakadóan mindenkinek joga van bírósághoz fordulni, ezt a jogot azonban törvény korlátozhatja annak kimondásával, hogy bizonyos esetekben ez a jog nem illeti meg az érintettet. Ehhez képest a Bszi. és a Bjt. szabályozási logikája - a törvényszék értelmezése szerint- fordított, mert e két törvény a főszabálytól eltérően azt határozza meg, hogy mikor lehet bírósághoz fordulni (Bjt. 21. § (4) bekezdés és Bszi. 77/A. § (1)-(2) bekezdés). A felperes álláspontja szerint azonban a kontinentális jogrendszerekben, így Magyarországon is a bíróság előtti igényérvényesítés lehetősége az egyedi ügyekben nem közvetlenül az Alkotmányból fakad, hanem azt az egyes törvények hivatottak biztosítani. Bíróság előtti jogérvényesítésnek akkor és annyiban van helye, amikor és amennyiben azt törvény lehetővé teszi, amely értelmezés összhangban áll az Alkotmánybíróság 59/1993. (XI.29.) és 18/2015.(VI.15.) AB határozataival.

[37] A bírósághoz fordulás joga alapján a jogalkotóra az a feladat hárul, hogy törvényi szabályozáson keresztül nyissa meg a bírói jogérvényesítés lehetőségét minden olyan esetben, amikor meghatározott személyek joga vagy jogos érdeke sérülhet. A törvényhozó éppen ennek a kötelezettségének tett eleget akkor, amikor a Bjt. 21. § (4)-(6) bekezdéseket, a 145. § (1) bekezdését, valamint a Bszi. 77/A. §-át beiktatta. A Bszi. és a Bjt. bírói jogvédelmet megalapozó rendelkezései tehát nem értelmezhetőek kivételként a főszabály alól, hanem éppen az a főszabály, vagyis a bírósághoz fordulás joga érvényesülésének törvényi biztosítékai.

[38] Érvelése szerint a bírósághoz fordulás jogából nem csak az következik a jogalkotó számára, hogy törvényalkotással utat nyisson a bírósági eljáráshoz, hanem az is, hogy tartózkodjon olyan korlátozó szabályozás megalkotásától, amely indokolatlanul elzár személyeket a bíróság előtti jogérvényesítés lehetőségétől. Az ilyen jogszabályi rendelkezéseket az Alkotmánybíróság alapjogsértőnek nyilvánítja és megsemmisíti [pl. 58/1991. (XI.08.) AB határozat]. Ugyanakkor a bírósághoz fordulás joga nemcsak a jogalkotóval, hanem a jogalkalmazóval szemben is kötelezettségeket támaszt. A törvényszék értelmezése a bírósághoz fordulás jogáról nem jogalkotói mulasztás, hanem hibás bírói jogértelmezés eredménye.

[39] A felperes a 3. sorszámú beadványában az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikk harmadik albekezdése alapján indítványozta a Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatal céljából történő megkeresését az alábbi kérdésekben:

1. Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 2. cikkének első mondatát és 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét, mint amelyek előírják, hogy a bíró kinevezését elutasító bármilyen döntés (így például a pályázat egészét eredménytelenné nyilvánító döntés) ellen biztosítani kell a független és pártatlan bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot?

2. Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 2. cikkének első mondatát és 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét, mint amelyek előírják, hogy a bíró kinevezését elutasító döntést az eset konkrét körülményeit értékelő, részletes és valós indokolással kell ellátni?

3. Amennyiben az 1. vagy a 2. kérdést igennel kell megválaszolni, úgy az ezzel ellentétes tagállami jogszabály alkalmazását az ügyben eljáró bíróságnak mellőznie kell-e, és így kell-e biztosítania a jogorvoslathoz, illetve az indokolt döntéshez való jogot a bírói álláshelyre pályázó személy számára?

[40] Az alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben egyetértettek a felperes azon hivatkozásával, mely szerint a jogerős permegszüntető végzés jogszabálysértő, ezért maguk sem ellenezték annak hatályon kívül helyezését, azonban vitatták, hogy annak érdemi elbírálására a Kúriának lehetősége lenne. Álláspontjuk szerint a különböző pergátló akadályok jogi fogalma – a fél keresetösség joga, a fél perképesége, a bírói út kizártsága – a felperes beadványaiban és a bíróságok határozatainak jogi indokolásában is összekeveredett. A jogerős végzés a pert a Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontjára utalással – mely szerint a

követelés bírósági úton nem érvényesíthető – szüntette meg, amely kérdésben a Kúria PJE 1/2017-es határozata folytán az új Pp. hatálybalépését követően is alkalmazandó PK 171. számú állásfoglalás I. része adott iránymutatást. A Pp. 130.§ (1) bekezdés f) pontja körében jogbizonytalanság mutatkozott a „jogszabály értelmében” kitétel értelmezésekor, azonban a Kúria Pfv.V.282/2018. számú felülvizsgálati ügyében az alkalmazásra megfelelő iránymutatást adott.

[41] Az Alaptörvény XXVIII. cikke alapjogként deklarálja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a bírósághoz fordulás jogát, amelyet az Alkotmánybíróság 59/1993. (XI.29.) AB határozata is megerősít. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének alkotmányos elvéből következően az állam csak kivételes esetben korlátozhatja a XXVIII. cikk szerinti bírósághoz fordulás alapvető alkotmányos jogát. Ilyen kivételes jogszabályi rendelkezést tartalmaz a régi Ptk. 204. § (1) bekezdése, valamint az új Ptk. 6:121. §-a, amelynek c) pontja kimondja, hogy nem lehet érvényesíteni bírósági eljárásban azokat a követeléseket, amelyek bírósági úton való érvényesítését törvény kifejezetten kizárja.

[42] Az alperesek álláspontja szerint a PK 171. számú állásfoglalásból, a Kúria Pf.V.282/2018. számú elvi határozatából és a Ptk. vonatkozó rendelkezéséből egyértelműen következik, hogy a jelen felülvizsgálati eljárás tárgyát képező másodfokú végzésben a törvényszék jogszabálysértően szüntette meg a pert a Pp. § a) pontja, illetve a Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontja alapján. Arra az esetre, ha a Kúria a PK. 171. számú állásfoglalásában és a hivatkozott, a polgári tanács által közzétett döntésétől el kíván térni a Bszi. 32.§-a alapján jogegységi eljárás kezdeményezését indítványozták

[43] Az alperesek szerint perkésességgel az II. rendű alperes elnöke csak természetes személyként, illetőleg az OBH jogi személyként rendelkezik. Az II. rendű alperes elnökének a pályázatok elbírálásával kapcsolatos kérelmezetti pozícióban történő eljárását a Bjt. 21. § (5) bekezdése írja elő, és a Bszi. 86. § (3) bekezdése azt is meghatározza, hogy az OBH képviseli az II. rendű alperes elnökét. A másodfokú bíróság a jogerős végzésében összetévesztette, illetve tévesen azonosította a keresetöségi jogot (mely anyagi jogi kérdés) a perbeli jogképességgel, amely kizárólag eljárásjogi kérdés.

[44] Álláspontjuk szerint a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó kérelme idő előtti, mert nincsen olyan érdemi döntés, amelynek vizsgálata körében a felperes által feltett három kérdésre egyáltalán megkereshető lenne az Európai Unió Bírósága. Érvelésük szerint az ügyben alkalmazandó uniós jog nem merült fel, nincs a perbeli esetben az ügy eldöntésére kiható releváns és értelmezhető jogi norma. A felperes előzetes döntéshozatali eljárásban az Európai Unió Bíróságának feltenni javasolt kérdései hipotetikusak, az ügy ténybeli és lényeges jogi alapjához nem, illetve csak közvetve kapcsolódnak. A felperes indítványának 3. kérdése kifejezetten a magyar közjogi szabályozás, a Bszi. 76. § (5) bekezdésének és a 77/A. § (2) bekezdésének közösségi jog által védett alapelveknek történő megfelelése megállapítást kéri, amire nincs törvényes lehetőség. Amennyiben pedig a Kúria álláspontja szerint az ügyben mégis lenne alkalmazandó uniós jog, akkor a felperes által hivatkozott Charta és az Európai Unió Szerződése olyan elsődleges jogforrás, melyek közvetlenül alkalmazhatóak. Emellett a közösségi jog helyes alkalmazása a jogorvoslati jog biztosítása körében olyannyira nyilvánvaló, hogy az minden észszerű kételyt kizár. Ezért az alperesek szerint az ügyben biztosított a bírósághoz fordulás joga, a felperes

keresetéről a másodfokú bíróságnak érdemben kellett volna döntenie és a keresetösségi jog hiánya miatt a II. rendű alperessel szemben a keresetet el kellett volna utasítania.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[45] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[46] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével megállapította a II. rendű alperes által hozott határozatok jogellenességét, ezt meghaladóan vele szemben, továbbá az I. és III. rendű alperesekkel szemben a felperes keresetét elutasította. A II. rendű alperes vonatkozásában megállapította a perbeli jogképességet, míg az I. és III. rendű alperessel kapcsolatban arra a következtetésre jutott, hogy a felperes igényérvényesítési jogosultsága, keresetösségi joga velük szemben nem áll fenn.

[47] A törvényszék jogerős permegszüntető végzésében a pert a Pp. § a) pontja, illetve a Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontja alapján szüntette meg, arra hivatkozással, hogy a felperes igénye bírói úton nem volt érvényesíthető.

[48] A felperes a felülvizsgálati kérelmében és az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítványában is a bírói jogorvoslat lehetőségét állította, amely álláspontját – eltérő jogi érvelés mentén - az alperesek is osztották. Az Európai Unió Bírósága eljárásának kezdeményezése iránt előterjesztett indítvány alapján ezért e két kérelem egymással összefüggésben vizsgálendő. Elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az irányadó magyar jogszabályok lehetővé teszik-e a bírói pályázatot eredménytelenné nyilvánító döntés elleni kereset előterjesztését, avagy – ennek hiányában – a felperes indítványa alapján előzetes döntéshozatal szükséges a nemzeti jog európai uniós jognak való megfelelése kérdésében.

[49] A törvényszék a jogerős végzésében jogszabálysértően állapította meg, hogy a Bszi. 77/A. § (2) bekezdésére alapított kereset alapján kizárólag a Bszi. 76.§ (5) bekezdésében felsorolt, a bíró szolgálati viszonyát érintő, az II. rendű alperes elnökének személyzeti kérdésekkel kapcsolatos határozatai támadhatóak bíróság előtt.

[50] A PK. 171. számú állásfoglalás I. részének második bekezdése szerint a Pp. 130.§ -a (1) bekezdésének f) pontja alapján kell a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítani – a követelés időelőttiségén túlmenően, de az elévülés esetét ide nem értve – minden olyan esetben, amikor az állapítható meg, hogy a követelés érvényesítése bírósági hatáskörbe tartoznék ugyan, az adott követelés azonban jogszabály értelmében bírósági úton nem érvényesíthető. Az állásfoglalás indokolása szerint ez az eset áll fenn például a Ptk. 204.§ (1) bekezdésében szabályozott játékból vagy fogadásból eredő igény érvényesítése esetén.

[51] Az alperesek ezért a felülvizsgálati ellenkérelmükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy a perben nem a bírói út igénybevételeének lehetőségét kellett vizsgálni, hanem azt, hogy az adott jogkérdésben a bíróság előtti igényérvényesítést a törvény kizárja-e.

[52] A Bjt. 145.§ (1) bekezdése szerint a bíró a szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet, amelyben - a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt ügyekben - a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el (Bjt. 146.§ (1) bekezdés).

[53] A felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmében e körben utalt az Európai Unió Bíróságának C-585/18., C-624/18. és C-625/18. számú egyesített ügyekben hozott ítélete indokolására. Az Európai Unió Bírósága az adott jogkérdést – többek között – az EUSZ 19. cikkében előírt hatékony jogvédelem és az Alapjogi Charta hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot előíró 47. cikke alapján bírálta el. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az uniós jog elsőbbségének elve arra kötelezi a tagállamok valamennyi szervét, hogy biztosítsák a különböző uniós jogi normák teljes érvényesülését, mivel a tagállamok joga nem befolyásolhatja a különböző normáknak az említett államok területére nézve elismert hatását (158-as bekezdés). E tekintetben többek között emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti jog megfelelő értelmezésének elve, amely szerint a nemzeti bíróság köteles a belső jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jog követelményeinek megfelelően értelmezni, a szerződések rendszeréből következik, amennyiben lehetővé teszi a nemzeti bíróságoknak, hogy az előttük folyamatban lévő ügyek elbírálása során hatáskörüknek megfelelően biztosítsák az uniós jog teljes érvényesülését (159-es bekezdés). Az elsőbbség elvének értelmében továbbá, amennyiben a nemzeti jogszabályoknak az uniós jog követelményeivel összhangban álló értelmezése nem lehetséges, az uniós jogi rendelkezéseket hatáskörének keretei között alkalmazni hivatott nemzeti bíróság köteles biztosítani e normák teljes érvényesülését - szükség esetén saját hatáskörénél fogva – mellőzve a nemzeti jogszabályok uniós joggal ellentétes rendelkezéseinek alkalmazását utólagosan is, anélkül hogy előzetesen kérelmezni vagy várnia kellene azok jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő megsemmisítésére (160-as bekezdés). E tekintetben minden nemzeti bíróságnak, mint tagállami szervnek – hatásköre keretében – különösen az a kötelessége, hogy mellőzze a nemzeti jog mindazon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek ellentétesek az uniós jognak az előtte folyamatban lévő jogvitában közvetlen hatállyal bíró rendelkezéseivel (161-es bekezdés). A Charta 47. cikkét illetően a bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az említett rendelkezés önmagában elegendő és azt nem kell uniós vagy nemzeti jogi rendelkezésekkel pontosítani ahhoz, hogy önmagában hivatkozható jogot biztosítson a magánszemélyek számára (162-es bekezdés). Egyéb iránt az EUSZ 2. és 19. cikket illetően, amely rendelkezésekre szintén vonatkoznak a kérdést előterjesztő bíróság által a bírósághoz intézett kérdések, emlékeztetni kell arra, hogy az EUSZ 2. cikkében kimondott jogállamiság értéket pontosabban megfogalmazó EUSZ 19. cikk értelmében a nemzeti bíróságok és a bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint annak bírói védelmét, ami a jogalanyokat a jog alapján megilleti (167-es bekezdés). Márpedig a jogalanyok uniós jogból eredő jogai hatékony bírói jogvédelmének elve, amelyre az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése utal, uniós jogi alapelv, amely jelenleg a Charta 47. cikkében szerepel, így a rendelkezések közül az első minden tagállam számára előírja, hogy meg kell teremtenie azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken, különösen a Charta 47. cikkének értelmében vett hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek (168-as bekezdés).

[54] Az Európai Bíróság ítéletében megállapítottakkal összhangban – figyelemmel az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmében is foglaltakra – az elsőfokú bíróság helytállóan

értelmezte a Bjt. 145-146. §-ában foglalt általános jogorvoslati lehetőséget biztosító rendelkezéseit. A felperesnek az álláspályázatokkal kapcsolatban előterjesztett keresete ugyanis a szolgálati viszonyából eredő igény érvényesítése érdekében előterjesztett keresetnek minősül, amely ellen az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak. A pályázat eredménytelenné nyilvánítása ugyanis kihatott a felperes bírói szolgálati jogviszonyára, azt lényegesen befolyásolta, mivel a döntés megakadályozta az ítélőtáblára, mint magasabb szintű bíróságra történő áthelyezését. A bíró szolgálati helye és beosztása a Bjt. 26. § (2) bekezdése szerinti a kinevezés kötelező eleme. Ebből következően a törvényszéknek kizárólag a Bszi. 76. § (5) bekezdés felsorolásából és a Bszi. 77/A.§ (2) bekezdéséből levont jogkövetkeztetése jogszabálysértő. A felperes igényérvényesítése nem szűkíthető, azt törvényi rendelkezés nem zárja ki, ezért a jogorvoslati jog elvonása a másodfokú bíróság részéről az ügy érdemére kiható jogszabálysértés.

[55] A fentiekből következően a bíróság előtti jogérvényesítés lehetőségét tehát az uniós joggal összhangban a nemzeti jog sem zárja ki, a magyar jogszabályok értelmezése alapján is az a következtetés vonható le, hogy a felperes bírói szolgálati viszonyát érintő döntéssel szemben munkajogi keresettel fordulhatott a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz.

[56] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 13/2013.(IX.23.) AB határozat indokolásának 45. pontja is azt támasztja alá, hogy a bíró szolgálati jogviszonyát érintő személyzeti jellegű intézkedésekkel szemben a bíró a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat. Minthogy a perbeli OBHE határozatok a felperes bírói szolgálati jogviszonyát érintették, azzal szemben bármelyik pályázó – köztük a felperes is – élhetett jogorvoslattal.

[57] Mindezekből következően a felperes előzetes döntéshozatal kezdeményezése iránt előterjesztett indítványának 1. kérdése okafogyott, annak 2. és 3. kérdése pedig idő előttinek tekinthető azért, mert a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítélet állást foglalt az II. rendű alperes elnök határozatairól indokolásának kérdésében (elsőfokú ítélet 16. oldal (4)-(5) bekezdés).

[58] Az alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy a Pp. 48.§-a szerinti perbeli jogképességtől meg kell különböztetni a perbeli igény érvényesíthetőségére vonatkozó keresetösségi jogot, amely nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi kérdés. A II. rendű alperes az elsőfokú bíróság helytálló értelmezése szerint rendelkezik perbeli jogképességgel, vagyis a polgári jog szabályai szerint jogok illethetők és kötelezettségek terhelhetők. Ettől eltérő kérdés az, hogy a II. rendű alperessel szemben a keresetben foglalt igény érvényesíthető-e. A keresetösségi jog fennálltát érdemben kell elbírálni a megismételt másodfokú eljárásban.

[59] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot megismételt eljárás keretében a fellebbezések érdemi elbírálására utasította.

[60] A megismételt eljárás során a másodfokú bíróságnak a fellebbezések keretei között – pergátló akadály hiányában - érdemben kell felülvizsgálnia az elsőfokú bíróság ítéletét.

[61] Szükséges annak vizsgálata, hogy a II. rendű alperessel szemben fennáll-e a keresetösségi jog, vagyis, hogy az anyagi jogszabályok lehetővé teszik-e a felperes II. rendű alperes elnökkel szemben perbe vitt igény érvényesítését. E körben figyelemmel kell lenni arra, hogy a Bszi. csak szűk körben teszi lehetővé az II. rendű alperes elnökének a perlését. Vizsgálni szükséges tehát, hogy e szűk körben értelmezhető-e a perben érvényesített felperesi igény. Ugyanakkor figyelemmel kell lenni arra, hogy az II. rendű alperes elnökének határozata munkáltatói intézkedésnek minősül, amelynek jogszerűsége az előbbiek szerint a munkáltató ellen megindított munkaügyi perben vitatható, ezért arról a másodfokú bíróságnak a fellebbezés keretei között érdemben kell állást foglalnia. Minthogy a per tárgya a bírói szolgálati jogviszonyból eredő munkajogi igény, a másodfokú bíróságnak – a felperes fellebbezésére tekintettel – felül kell vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak a keresetösségi jog hiányára levont jogkövetkeztetését az I. rendű és a III. rendű alperes tekintetében.

Záró rész

[62] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárási költségét a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről a megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak kell döntenie.

[63] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[64] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja kizárja.

Budapest, 2020. április 22.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó
bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
s.k. bíró